

Berkelland in de

ACHTERHOEK.

FIETSEN LANGS GASTEREN VAN HET LANDSCHAP

3 ROUTES LANGS DE GASTEREN VAN BERKELLAND

*Historisch landschap
doorkruist door de
Slinge en de Berkel*

Fiets en
laat je
VERWELKOMEN

 achterhoek.nl/berkelland

Beleef BERKELLAND

Zoals de naam van gemeente Berkelland doet vermoeden speelde en speelt de rivier de Berkel een belangrijke rol in deze regio. Vroeger was de Berkel belangrijk voor met name de handel en het aandrijven van de watermolens. Het werd hiermee ook wel de 'aorta van de Achterhoek' genoemd. Tegenwoordig worden er prachtige toeristische vaartochten georganiseerd met een fluisterstille zomp. Langs het water vind je in Rekken, Eibergen en Borculo diverse toeristische attracties en terrasjes, waar het heerlijk toeven is.

Ook per fiets is de Berkel van dichtbij te beleven! Maar ook beken als de Slinge, de Buurserbeek en de Baakse Beek doorkruisen het prachtige coulisselandschap van plattelandsgemeente Berkelland. Met Kasteel Ruurlo beschikt Berkelland over een middeleeuwse eyecatcher, waar tegenwoordig Museum MORE gehuisvest is. Je vindt hier prachtige werken van onder meer Carel Willink: één van Nederlands grootste realistische kunstschilders.

Natuurlijefhebbers halen hun hart op in natuurgebieden als Boswachterij Ruurlo, het Needse Achterveld of het Borculose Beekvliet.

WI-J NEUGT OE!

Gastheren van het Landschap

Om de gasten binnen gemeente Berkelland nog beter te kunnen informeren en gezamenlijk het verhaal van Berkelland

te vertellen werden er in 2017 'Gastheren en -vrouwen van het Landschap' opgeleid door IVN (Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid), Gemeente Berkelland en Achterhoek Toerisme. Graag laten de Gastheren en -vrouwen je meegenieten van 'hun achtertuin' en al het moois dat er binnen deze gemoedelijke gemeente te vinden is. Samen kwamen zij op het idee hun gasten kennis te laten maken met het mooie Berkelland aan de hand van meerdere fietsroutes!

Drie fietsroutes

In dit boekje vind je drie fietsroutes die te fietsen zijn aan de hand van de genummerde wit-groene bordjes van het fietsknooppuntensysteem.

Route 1. Berkel-landroute (32 km)

Route 2. Over 's Heeren wegen (44 km)

Route 3. Jonge Leu - Oale Grond (38 km)

Wanneer je af moet wijken van de knooppuntenroute om een Gastheer te kunnen bezoeken is dit aangegeven met een *. De extra routeaanwijzingen vind je los

van de omschrijving op pagina's 12 en 13. Het knooppuntensysteem maakt het mogelijk de routes in twee richtingen te fietsen, maar bij de beschrijvingen om bij Gastheren te komen is rekening gehouden met een fietsrichting die met de klok mee gaat.

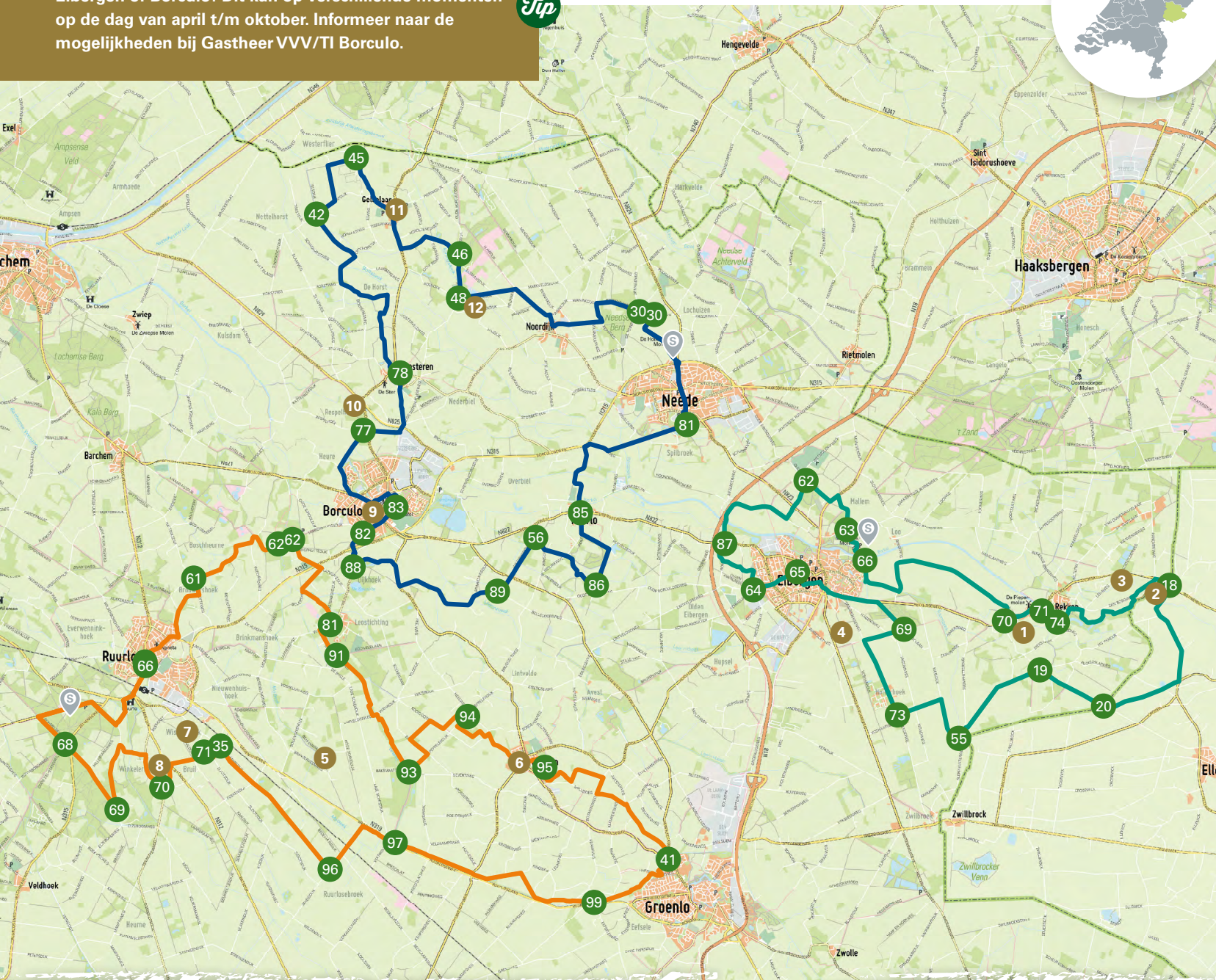
Startpunten

Het start- en eindpunt kun je zelf bepalen. In deze brochure wordt echter bij elke route een Toeristisch Overstappunt (TOP) als startpunt aangehouden. Een TOP heeft altijd voldoende parkeergelegenheid en het is eenvoudig er een route te starten.

Maak ook eens een vaartocht over de Berkel vanaf Eibergen of Borculo! Dit kan op verschillende momenten op de dag van april t/m oktober. Informeer naar de mogelijkheden bij Gastheer VVV/TI Borculo.

Tip

DE ACHTERHOEK
OP DE KAART

De Gastheren!

De Gastheren zijn te vinden op onderstaande locaties en in de meeste gevallen ook op de kaart. Om een Gastheer te bezoeken moet je soms van de knooppuntenroute afwijken. Deze beschrijving vind je naast de routekaartjes op pagina 12 en 13.

1. Huifkarverhuur van Laar, Zuid-Rekkenseweg 1 Rekken, huifkarverhuur.eu
2. Fiets- en kanoverhuur Ten Brinke, Den Borgweg 20 Rekken, fietsenkanoverhuur.nl
3. B&B Het Huis van Rood, Oldenkotseweg 14 Rekken, hethuisvanrood.nl
4. Camping de Bombam, 't Brendeke 6 Eibergen, campingdebombam.nl
5. Camping de Meibek, Bekkenwal 2 Ruurlo, campingdemeibek.nl
6. Toerisme Beltrum, Mariaplein Beltrum, toerisme-beltrum.nl
7. De Vier Winden, Kaaldijk 4 Ruurlo, vierwinden.eu
8. Belevingspark Cactus Oase, Jongermanssteeg 6 Ruurlo, cactusoase.nl
9. VVV/TI Borculo, Hofstraat 5 Borculo, borculobruist.nl
10. De Melktap, Nettelhorsterweg 21 Geesteren, demelktap.nl
11. Café Florijn, Dorpsstraat 12 Gelselaar, florijn-gelselaar.nl
12. Kwekerij Schuurman, Lage Broekdijk 4 Noordijk, kwekerijshuurman.nl

Kijk op natuurkampeerterreinen.nl voor een rustige en groene camping in de regio. Wil je in een trekkershut overnachten? Kijk dan op trekkershutten.nl

Beleef de Berkel van dichtbij

Berkel-landroute

Wanneer je de zijtak van de Berkel overgestoken bent vervolg je je route langs de Ramsbeek. Aan je rechterhand, op weg naar het grensplaatsje Rekken, zie je het Kerkloobos liggen. De omgeving van Rekken kent veel mooie fiets- en wandelroutes. In het jaar 1766 zijn de hier nog veel voorkomende grensstenen geplaatst. Omdat het een relatief onbewoond stuk grensland, dwars door vooral woeste grond was, was dit niet eerder vastgelegd. Gastheer Huifkarverhuur van Laar (1) vertelt je graag meer over het grensverleden. Op weg naar knooppunt 71 zie je aan je linkerhand de Piepermolen staan langs de Berkel. In deze korenmolen wordt nog regelmatig graan gemalen. Wanneer de weersomstandigheden het toelaten zal de molen op zaterdagen draaien en tussen 13.30 en 16.30 uur te bezoeken zijn.

Dicht bij de Duitse grens begeef je je in een prachtige natuurrijke omgeving. Veel straatnamen zijn ontleend aan het vroegere afgraven van leem en het bakken van 'pannen'. Voorbeelden hiervan zijn: Leemweg, Panovenweg en Loovelderweg. Er werd leem afgegraven en verwerkt tot stenen en dakpannen. De Berkel komt hier Nederland binnen.

In Rekken vind je tevens onze Gastheren Fiets- en kanoverhuur ten Brinke (2) en B&B Het Huis van Rood (3). Na Rekken fiets je richting knooppunt 20 een stukje door Duitsland. Let op: de knooppuntenbordjes hangen in Duitsland hoog in de palen en wijk qua vorm een klein beetje af!

Route 1

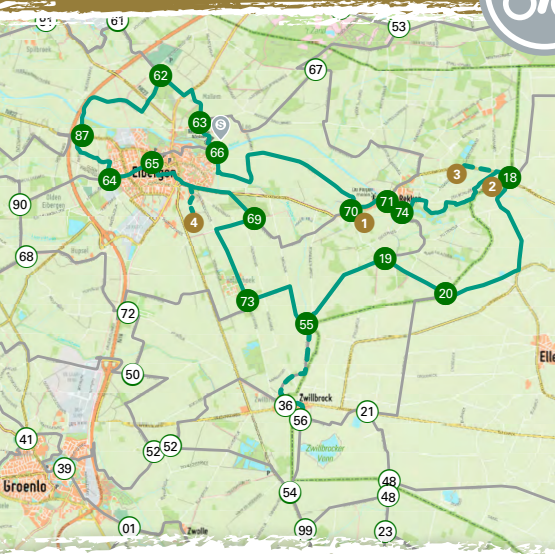

Lengte
32 km

Begin- en eindpunt
TOP De Mallumse Molen

TOP De Mallumse Molen

Mallumse Molenweg 37, Eibergen, tussen knooppunten 63 en 65

Je start de fietsroute bij TOP De Mallumse Molen, tussen knooppunten 63 en 65, waar de molen nog altijd aangedreven wordt door een zijtak van de Berkel. Niet voor niets kreeg gemeente Berkelland een naam met rivier de Berkel erin vermeld: zo stroomt de rivier bij Rekken het land binnen, om daarna zijn weg te vervolgen naar Eibergen, Haarlo én Borculo.

Bij knooppunt 55 is het mogelijk een extra uitstapje te maken naar het 'Zwillbrocker Venn' in Duitsland. Al zo'n 35 jaar strijkt hier in het voorjaar een flamingokolonie neer om te broeden. Vraag je gastheer of de kans aanwezig is dat je de flamingo's tijdens je fietsroute ook kunt zien. In het geval van extreme droogte kan het zijn dat de flamingo's er niet te zien zijn. Wanneer je vanaf knooppunt 55 weer je weg vervolgt naar Eibergen kom je door buurtschap de Holterhoek. De naam is ontleend aan de vele bomen in het gebied tussen Eibergen en het Zwillbrock. Dit gebied is pas laat in de 18e eeuw ontgonnen. Door de aanleg van de

Keerdijk ging het beter met het afvoeren van het water en kon het gebied ontgonnen worden. Gastheer Minicamping de Bombam (SVR, 4) vertelt je hier graag meer over.

Wanneer je na knooppunt 87 de Berkel overgestoken bent, zie je aan je linkerhand uitzichtpunt 'Stokkersberg', waar informatie over de omgeving te vinden is.

Fietsknooppunten

66-70-71-74-18-20-19-55-73-69-65-64-
87-62-63-66

LANDGOEDEREN, ACTIVITEITEN en feesten

Over 's Heeren wegen

In de omliggende kasteeltuin en de nabijgelegen boswachterij Ruurlo is het heerlijk wandelen en recreëren. In het centrum vind je meerdere terrasjes en restaurants waar je heerlijk kunt genieten van een welverdiend drankje. Bij het verlaten van het centrum kom je langs zaag- en korenmolen Agneta, waar vandaag de dag nog altijd hout gezaagd wordt. Op zaterdagen is de molen te bezoeken.

Naast het kasteel zijn er in Ruurlo nog veel landgoederen bewaard gebleven. In dit rijtje mag ook zeker de Eendenkooi niet ontbreken. Deze speciaal aangelegde vijver met enkele sloten is gemaakt voor het vangen van wilde eenden. Dit is/was een speciale jachttechniek.

Onderweg naar Gastheer Camping de Meibeek (5) fiets je langs de meanderende Slinge

die door natuurgebied 'De Grevengracht' stroomt. Stap na de camping ook eens af bij knooppunt 93 en maak een wandeling door dit unieke stukje natuur. In het actieve dorp Beltrum wordt ieder jaar een indrukwekkend bloemencorso georganiseerd tijdens 'Festunique'. En wist je dat Beltrum de bakermat is van de survivalrun in Nederland? Jaarlijks trotseren vele deelnemers de tientallen hindernissen die opgebouwd worden tijdens Survivalrun Beltrum. Benieuwd naar wat er nog meer georganiseerd wordt? Toerisme Beltrum (6) is hier je gastheer. Op beltrum-online.nl vind je een agenda met diverse activiteiten.

De route gaat vervolgens langs het vestingstadje Groenlo, dat in de gemeente Oost Gelre ligt, om daarna op weg te gaan naar Ruurlo. Aan het einde van deze fietstocht kom je door buurtschap de Bruil. Er is een landgoed aangelegd, waar onder andere een prachtige lindenlaan aangeplant is, waar bijen gebaat zijn. Aan de Batsdijk worden nog 'kloten' voor het Klootschieten gemaakt.

Gastheer De Vier Winden (7) verzorgt sjamanistische en creatieve activiteiten en vertelt je ook graag over al het moois dat in de omgeving te vinden is. Vlakbij ligt Belevingspark Cactus Oase (entree, 8) waar 'Anny Cactus' je onder het genot van een kopje koffie kennis laat maken met een privéverzameling zelfgekweekte cactussen. Ook voor kinderen is er van alles te beleven!

Fietsknooppunten

66-61-62-81-91-93-94-95-41-99-97-96-
35-71-70-69-66

Route 2

Lengte
44 km

Begin- en eindpunt
TOP De Heikamp

TOP De Heikamp
Hengeloseweg 2, Ruurlo

Je start de route bij TOP De Heikamp. Een historische eyecatcher in Ruurlo is Kasteel Ruurlo, dat in 1326 al genoemd werd. Met de prachtige torens, de glazen brug en de spiegelingen op het water is het een graag gefotografeerd gebouw. Tegenwoordig is Museum MORE er gevestigd.

NATUUR, GESCHIEDENIS en CULTUUR

Jonge Leu – Oale Groond

De fietsroute neemt je mee langs vele elementen die verwijzen naar 'jonge leu', zoals de speeltuin in Haarlo, de kinderroutes, speeltuin en reuzenolifant Woudy op de Needse Berg, de diverse kinderactiviteiten bij Erve Brooks en de oude school in Noordijk. Tevens verwijzen Erve Brooks, met haar vijf eeuwen oude Saksische boerderij, en de Needse Berg, met haar afgravingen, naar 'Oale grond'.

100 Meter na knooppunt 85 in Haarlo passeer je het protestantse kerkje 'Kluntjespot', verwijzend naar de achtkantige suikerklontjespot die vroeger in veel huishoudens werd gebruikt. Eenmaal in het centrum van Borculo kun je een bezoek brengen aan het Brandweer- en Stormrampmuseum, dat samen met Gastheer VVV/Toeristische Informatie Borculo (9) gevestigd is in de voormalige Hofschool.

Kijk in Borculo ook eens naar beneden. Op de zogeheten 'Stolpersteine' is te zien waar Joodse mensen hebben gewoond. Ten noorden van Borculo liggen de esdorpen Geesteren en Gelselaar waar je je in een openluchtmuseum waant, getuige de karakteristieke boerderijen en historische dorpsaanzichten. Een mooi voorbeeld van eeuwenoude Achterhoeke agrarische bebouwing is Erve en Goed Wanninkhof aan de Geesterse Broekweg. Het plaatsje Geesteren werd al in de 12e eeuw in bronnen vermeld. Alle dagen van de week kun je terecht bij Gastheer de Melktap (10) om melk van eigen koeien te tappen of andere leuke (plattelands)producten te kopen. In Gelselaar maak je kennis met het beschermd dorpsgezicht.

Route 3

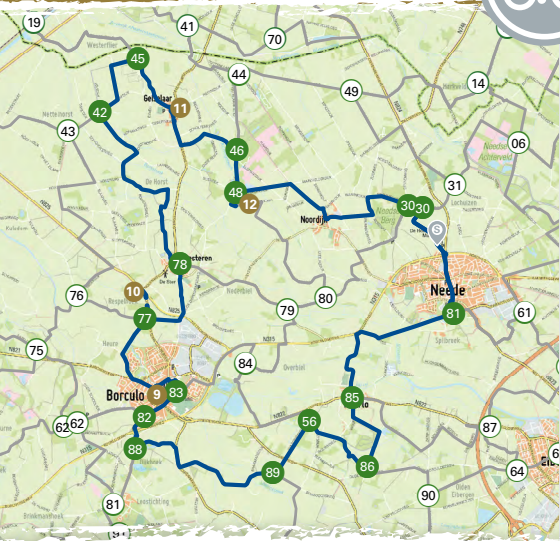

Lengte
28 km

Begin- en eindpunt
TOP Olde Mölle

TOP Olde Mölle

Diepenheimseweg 21, Neede, tussen knooppunten 30 en 81

Je start de route bij TOP Olde Mölle in Neede tussen knooppunten 30 en 81. De Hollandsche Molen staat aan de voet van de Needse Berg, waar je bij terugkomst overheen fietst.

Bij Gastheer café/restaurant Florijn (11) begeef je je tussen monumentale boerderijen en kun je terecht voor een heerlijke, ambachtelijke maaltijd, een drankje of een ijsje, terwijl je in alle rust geniet van vele bijzondere uitzichtpunten over 'de Es' en het Berkellandse coulisselandschap. Tussen Gelselaar en Neede ligt Noordijk. Het Noordijkerveld was vroeger een schraal nat en arm heidegebied. Tegenwoordig is het een recreatief en aantrekkelijk natuurgebied. Bij Gastheer Kwekerij Schuurman (12) kun je naast planten en pompoenen ook terecht voor een mooi verhaal over de omgeving. De route komt

vervolgens langs de Needse Berg, waar natuurliefhebbers hun hart ophalen! Door het winnen van zand en klei zijn er vele kleine en grote groeves te vinden en ontstonden er grote verschillen in hoogte, voedselrijkdom en vochtigheid. Met daarbij de natuurlijke begroeiing zijn er veel verschillende biotopen ontstaan, elk met een rijke flora en fauna. Op de Needse Berg vind je een uitkijktoren, vanwaar je zelfs zicht hebt op Duitsland!

Fietsknooppunten

81-85-86-56-89-88-82-83-77-78-42-45-
46-48-30-81

Routeomschrijvingen

Route 1

Berkel-landroute 32 km

66-70*71-74*18-20-19-55*73*69-65-64-
87-62-63-66

1. Wanneer je Huifkarverhuur van Laar wil bezoeken, fiets je na Knp 70 in de richting van Knp 69. Sla bij de Zuid Rekkenseweg linksaf, na ca. 100 m vind je het Huifkarverhuur aan je linkerzijde. (2x links)
2. De knooppuntenroute komt langs Fiets- en kanoverhuur Ten Brinke (tussen 74 en 18).
3. Om B&B Huis van Rood te bezoeken sla je na Fiets- en kanoverhuur ten Brinke linksaf bij de Oldenkotseweg. Na 800 meter vind je de B&B aan de linkerkant van de weg.
4. Wanneer je de knooppuntenroute vervolgt, en de Duitse grens oversteekt, let er dan op dat de nummers hoog in de palen hangen en qua vorm iets afwijken. Vanaf knooppunt 20 ben je weer in Nederland.
5. Vanaf Knp 55 is het mogelijk een extra lus van 5,6 km te fietsen en het Zwillbrockervenn te bezoeken. Fiets hiervoor via Knp 36 naar Knp 56. Ter plekke is het tevens mogelijk rondom het Zwillbrockervenn te fietsen. Zie daarvoor de knooppunten op de kaart. Na je bezoek aan het Zwillbrockervenn fiets je via Knp 36 weer terug naar Knp 55.
6. Om Camping de Bombam te bezoeken ga je bij de kruising Keerdijk/Zwillbroekseweg rechtdoor (i.p.v. rechtsaf richting Knp 69). Na 450 meter sla je linksaf 't Brendeke in. Na 300 meter sla je bij de t-splitsing linksaf en vind je de camping aan je rechterhand.

Route 2

Over 's Heeren wegen 44 km

66-61-62-81-91*93-94*95-41-99-97-96-
35-71*70-69-66

1. Wanneer je Camping de Meibeek wilt bezoeken sla je na Knp 91 (na ca. 1,5 km) rechtsaf de Lintveldseweg in. Sla vervolgens de tweede weg links in (Hoge Scheid-dijk). Sla rechts de Broekweg in, die na de driesprong overgaat in de Bekkenwal. De camping ligt aan je linkerhand.
2. Tussen de Knp 94 en 95 ligt het centrum van Beltrum (Gastheer Toeristisch Platform Beltrum). Kijk op toerisme-beltrum.nl voor leuke activiteiten!
3. Na Knp 71 sla je rechtsaf de Kaaldijk in. Na 600 meter vind je De Vier Winden aan je rechterhand.
4. Sla na Knp 70 rechtsaf bij de Jongermanssteeg, je vindt Belevingspark Cactus Oase aan je rechterhand.

EXTRA
INFO

Route 3

Jonge Leu - Oale Ground 38 km

81-85-86-56-89-88-82*83-77*78-42-45*
46-48*30-81

1. Om bij VVV/TI Borculo uit te komen (tussen Knp 82 en 83) sla je vlak voor Knp 83 linksaf de Hofstraat in.
2. Als je De Melktap wilt bezoeken sla je direct na Knp 77 linksaf de Oude Nettelhorsterweg in. Na ongeveer 1 km zie je De Melktap bij de rotonde aan je linkerhand liggen.
3. Café Florijn ligt langs de route, tussen Knp 45 en 46.
4. Wil je een bezoek brengen aan Kwekerij Schuurman? Fiets dan bij Knp 48 rechtdoor. Na 400 meter vind je de kwekerij aan je linkerhand.

*Bijzondere uitzichtpunten over het
Berkellandse coulisselandschap*

Beleef Berkelland

Berkelland is een gemeente in de Gelderse Achterhoek, op de grens met de Overijsselse streek Twente en de grens met Duitsland. Het ligt in het stroomgebied van de Berkel en is per 1 januari 2005 ontstaan uit een gemeentelijke herindeling van de gemeenten Borculo, Eibergen, Neede en Ruurlo, waardoor het een gevarieerd aanbod heeft voor wandelaars en fietsers.

Met bijna 44.000 inwoners is Berkelland de op één na grootste gemeente in de Achterhoek. Met een oppervlakte van 284,71 km² behoort het tot de tien grootste plattelandsgemeenten van Nederland. Dit heeft als voordeel dat je kunt genieten van de mooiste vergezichten in een wijds en gevarieerd coulisselandschap!

Colofon

Uitgave: Stichting AchterhoekToerisme, Marktstraat 1, 7271 AX Borculo, www.achterhoek.nl

Fotografie: Arjan Almekinders, Stan Bouman en Henny Hulzink

Vormgeving: Sterk-id Corporate Communicatie

Kaartmateriaal: EMK

achterhoekseroutes.nl

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt dankzij financiering van de gemeente Berkelland. Gemeente Berkelland en AchterhoekToerisme zijn niet aansprakelijk of verantwoordelijk voor schade, in welke vorm dan ook, opgelopen tijdens de fietstocht. Deelname is op eigen risico.